

Ilie Moise la 70 de ani

În 13 februarie 2018, colegul nostru – prof. univ. dr. Ilie Moise – a împlinit 70 de ani, dintre care 40 dedicați anuarului „Studii și comunicări de etnologie”, în calitate de redactor-șef, iar 30 în slujba cercetării academice instituționalizate, ca cercetător științific I al Institutului nostru. În anii '80, alături de colega sa de sector, Anca Goția, a realizat câteva proiecte de cercetare axate pe *folclorul copiilor și al tineretului*, majoritatea publicate în reviste de specialitate locale sau naționale. Din 1992 anuarul „Studii și comunicări de etnologie”, pe care l-a înființat în 1978 ca buletin științific al „Asociației folcloriștilor și etnografilor din județul Sibiu”, a devenit periodic al Academiei Române. Institutul a câștigat astfel o publicație periodică ajunsă anul acesta la tomul al XXXII-lea și care poartă semnăturile unor renumiți etnologi din țară și din străinătate. În 1993, a obținut titlul de doctor al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cu teza *Confrerii carpatice de tineret: ceata de feciori*, publicată în două ediții (1999 și 2012), lucrare pentru care a primit premiul „Ethnos”. A coordonat cercetări de teren în principalele zone etnografice ale țării: Valea Târnavelor (1993-1994), Mărginimea Sibiului (2000-2003), Pădurenii Hunedoarei (2006), Munții Apuseni (2007), Valea Hârtibaciului (2010), Țara Hațegului (2012), Zona Orăștie (2014), Valea Mureșului (2015), Valea Jiului, zona momârlanilor (2016), zona Sebeșului (2017-2018). Investigațiile de bibliotecă s-au concretizat în abordarea unor teme referitoare la cultura tradițională în „Tribuna”, „Transilvania”, „Telegraful român” și în arhive (*Astra între identitate și aliniere europeană sau Patrimoniul cultural imaterial: arhive naționale de folclor*). În acest context, se cuvine să amintim și colaborarea la *Dicționarul general al literaturii române*, lucrare de anvergură patronată de Academia Română, în care a reușit să introducă fișele câtorva personalități ale culturii sibiene, precum Ilie Dăianu, Dumitru Dobrotă sau Gh. Pavelescu.

Personalitate complexă, etnolog cu un stil ușor recognoscibil, Ilie Moise a pus suflet și pasiune în tot ceea ce a făcut, conturându-și un profil unic, unitar prin perseverență și tenacitate, divers prin natura preocupărilor: didactice, de cercetare, jurnalistice, editoriale și muzeologice.

Profesorul Ilie Moise a predat la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu (Facultățile de Litere, de Istorie, de Științe) și la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (Facultatea de istorie și litere) principalele discipline etnologice existente în curricula universitară în perioada 1991-2013: *Folclor românesc, Introducere în etnologie, Bazele etnografiei, Antropologie culturală, Etno-arheologie, Sincretismul formelor în cultura tradițională, Mituri și mitologie românească, Arta populară românească și a minorităților, Proiecții etnografice în comerț și turism.*

În perioada 2011-2017 a predat la Școala populară de arte și meserii „Ilie Micu” din Sibiu cursul *Inițiere în cultura tradițională* (anul I – *Folclor românesc*; anul II – *Portul tradițional*; anul III – *Sincretismul formelor în cultura tradițională*).

A redactat și publicat cursurile: *Portul popular din județul Sibiu* (împreună cu H. Klusch – 1980), *Folclor românesc* (2001), *Proiecții etnografice în comerț și turism* (2002).

A participat ca membru în zeci de comisii de doctorat din centre universitare precum: Sibiu, București, Cluj-Napoca, Oradea și Timișoara.

Cercetătorul Ilie Moise a publicat peste 20 de volume care vizează aspecte dintre cele mai inedite ale culturii și civilizației tradiționale românești: *Creatori populari sibieni*, Comitetul Județean de Cultură Sibiu, 1975, 70 p.; *Butea junilor - obicei de iarnă din sudul Transilvaniei*, prefață Gh. Pavelescu, Sibiu, Editura Revistei „Transilvania”, 1977, 140 p.; *Eternități sibiene - repere pentru o istorie a culturii tradiționale*, Sibiu, Editura Imago, 1998, 184 p.; *Confrerii carpatice de tineret: ceata de feciori*, Sibiu, Imago, 1999, 224 p.; *Folcloristica sibiiană*, Sibiu, Editura Imago, 1999, 176 p.; *Folclor românesc*, Sibiu, Editura „Alma Mater”, 2001, 130 p.; *Proiecții etnografice în comerț și turism*, Sibiu, „Alma Mater”, 2002, 116 p.; *Sibiu: repere etnologice*, Sibiu, Editura Honterus, 2004, 124 p.; *Quo vadis, cultura populară?*, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2005, 160 p.; *Sub semnul ceremonialului*, Cluj-Napoca, Editura Aronda, 2007, 148 p.; *Efigii sentimentale*, vol. I, Sibiu, Editura Imago, 2008, 192 p.; *Itinerarii clujene*, Cluj-Napoca, Editura Hiperboreea, 2008, 156 p.; *Oamenii și locurile Albei*, Blaj, Editura „Buna Vestire”, 2009, 270 p.; *Seducția Muzeului*, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2009, 158 p.; *O lume în imagini. Cutul și oamenii săi*, Alba Iulia, Editura Altip, 2011, 104 p.; *Crochiuri antropologice: dascăli de arte tradiționale*, vol. I, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2013, 150 p.; *Povestea caselor – Casa Cut*, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” București, Craiova, Editura Universitaria, 2013, 96 p.; *Cartea Cutului. Monografia unui sat transilvan*, Alba Iulia, Editura Altip, 2014, 232 p.; *Crochiuri antropologice*, vol. II, Sibiu, Editura „Astra Museum”,

2014, 150 p.; *Mircea Lac, dascăl de tradiții*, Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2015, 100 p.; *Secvențe hunedorene*, Alba Iulia, Editura Altip, 2015, 96 p.; *Efigii sentimentale*, vol. II, Sibiu, Editura Honterus, 2018, 228 p.

Cercetările de teren au vizat îndeosebi Transilvania, Banatul și Oltenia, dar și principalele arhive de folclor din București, Cluj-Napoca și Iași. Cunoaște, îndeaproape, colecțiile importante de etnografie din întreaga țară și, în mod deosebit, pe cele existente în muzeele în aer liber din România.

Jurnalistul *Ilie Moise* a debutat în 16 iunie 1966, în *Drumul socialismului* (Deva); colaborează la „Miorița” (Deva); „Unirea”, „Rânduiala” (Alba Iulia); „Buletinul informativ al Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale” (București); „Tribuna”, „Rondul”, „Transilvania” (Sibiu) etc. De remarcat colaborarea susținută și neîntreruptă, vreme de 45 de ani, la „Tribuna” din Sibiu. Merită menționate, de asemenea, intervențiile la radio și TV, precum și participarea, în calitate de membru sau președinte, în diferite jurii județene și naționale ale unor concursuri cu specific folcloric.

Editorul *Ilie Moise* a fost, vreme de 8 ani, responsabil cu tipăriturile Comitetului Județean de Cultură Sibiu, inclusiv ale Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale.

A contribuit, în calitate de redactor-șef, la apariția a 32 de tomuri ale periodicului „Studii și comunicări de etnologie”.

A prefațat și îngrijit zeci de volume cu profil etnologic. Dintre acestea amintim: *Pe unde umblă doru’ – folclor literar din satul Cut*, în *Dorurile, flori adânci*, Alba Iulia, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă a județului Alba, 1977, p. 290-350.; Simion Florea Marian, *Legende despre flori, insecte și păsări*, ediție alcătuită, îngrijită și prefațată de *Ilie Moise*, Sibiu, Transpress, 1996, 184 p.; Septimiu Albini, *Scrieri*, texte stabilite, studiu introductiv, note și bibliografie de *Ilie Moise*, Sibiu, Editura Imago, 1998, 236 p.; Ilie Dăianu, *Scrieri*, ediție îngrijită, prefață, note și bibliografie de *Ilie Moise*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2010, 258 p.; Ioan Dicu, *Jurnal de front – 1939-1943*, ediție îngrijită de *Ilie Moise* și *Andreea Buzaș*, Alba Iulia, Editura Altip, 2010, 92 p.; *Din etnologia germanilor din România*, antologie realizată de *Andreea Buzaș* și *Ilie Moise*, Sibiu, Editura Honterus, 2017, 500 p.; *Folclor din Valea Sebeșului*, texte stabilite, studiu introductiv, note și bibliografie de *Ilie Moise*, București, Editura Etnologică, 2018, 150 p.

Colecționarul *Ilie Moise* deține peste 2000 de obiecte specifice lumii tradiționale din România secolelor XVIII-XXI: ceramică, țesături, cusături, port popular, artă plastică etc.

A donat casa pe care a avut-o la Cut (satul natal din județul Alba) Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti” din București, cu întreg inventarul apicol, mobila și decorul interioarelor.

Actualmente, casa din Sibiu, șura de la Cut și biroul de la Institutul de Cercetări Socio-Umane sunt adevărate *expoziții permanente de artă populară*. Mare parte dintre obiectele colecționate de Ilie Moise au putut fi admirate într-o expoziție sugestivă, organizată de Muzeul „Astra” în 2014, și prezentate de Andreea Buzaș și Olga Popa în volumul *Ilie Moise – crochiu de colecție* (Sibiu, Editura „Astra Museum”, 2016).

Pe scurt, dacă ar fi să ne gândim doar la demersurile științifice întreprinse de cercetătorul Ilie Moise în cei 30 de ani de activitate în cadrul sectorului de etnologie al Institutului sibian, acestea s-au concretizat în zeci de cărți publicate în edituri de prestigiu, în organizarea unei *archive de folclor* pe baza căreia a inițiat seria *Documente inedite*, în apariția neîntreruptă a unei *reviste* de specialitate, precum și în proiecte de cercetare vizând realizarea unor sinteze privind cultura tradițională din sudul Transilvaniei. Dincolo de calitățile intelectuale remarcabile, Ilie Moise este un dascăl exigent, dispus în orice moment să-i sprijine pe cei mai tineri, adept al muncii în echipă, dar și un coleg așa cum oricine și-ar dori să aibă pentru ca locul de muncă să fie mai plăcut și mai însuflețit.

La mulți ani, domnule profesor Ilie Moise, cu sănătate și împliniri pe toate planurile!

Dr. Andreea BUZAȘ